

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 29/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **MERKURY MARKET SLOVAKIA, s.r.o.**, IČO 36 501 891, Duklianska 11, Prešov, zastúpenej Dolobáč Legal s.r.o., Floriánska 19, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 26Cb/116/2024-610 z 2. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 19. augusta 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd uznesením okresného súdu č. k. 26Cb/116/2024-610 z 2. júna 2025, ktorým zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie neodkladného opatrenia. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka si uplatňuje právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom a priznanie finančného zadosťučinenia v sume 15 000 eur.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 21Cb/32/2024-240 z 3. apríla 2024 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/83/2024-421 z 10. júna 2024 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanej sťažovateľke uložil povinnosť zdržať sa akéhokoľvek zásahu do diela „*Fotovoltaická elektrárň pre vlastnú spotrebu — lokálny zdroj*“ vykonávaného zhotoviteľom – žalobcom a zdržať sa odstránenia akejkoľvek jeho časti.

3. Sťažovateľka ako objednávateľ diela uzavrela so žalobcom zmluvu o dielo, od ktorej odstúpila v súlade so zmluvou pre vady diela, ktoré spôsobili škodu na streche a ktoré odmietal zhotoviteľ

odstrániť, a to s účinnosťou od 19. decembra 2023. V nadväznosti na zaslané odstúpenie od zmluvy a v súlade s čl. VI ods. 6.10 zmluvy sa sťažovateľka rozhodla neponechať si dielo (bez ohľadu na stupeň dokončenia) zhotovené do momentu účinnosti odstúpenia od zmluvy ani jeho namontované súčasti, ani žiadnu jeho časť. Listom z 22. decembra 2023 vyzvala žalobcu na bezodkladné odstránenie diela, jeho častí a súčastí z objektov takým spôsobom, aby nedošlo k ďalším škodám na objektoch (ani na zhotovenom diele), a uvedeniu miest zhotovenia diela do pôvodného stavu v súlade so zmluvou a s právnymi predpismi. Žalobca odmietol k demontáži pristúpiť, nevykonal žiadnu nápravu vo vzťahu k vadám diela, čo spôsobuje ďalšie poškodzovania budov sťažovateľky. Žalobca odmietal platnosť a účinnosť odstúpenia od zmluvy o dielo a podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktoré sťažovateľke uložilo povinnosť zdržať sa vykonania akéhokoľvek zásahu do diela. Okresný súd a krajský súd predbežne vyhodnotili odstúpenie ako nedostatočne určité, v čom videli pretrvávajúcu neistotu týkajúcu sa trvania právneho vzťahu, spojené s prípadnými vysokými nákladmi na dokončenie diela, nákladmi z dôvodu znehodnotenia diela pri jeho odstraňovaní sťažovateľkou, ako aj prepadnutím rezervovanej kapacity, a preto dospeli k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery, a vydali neodkladné opatrenie.

4. Sťažovateľka podala 10. októbra 2024 návrh na zrušenie tohto neodkladného opatrenia podľa § 334 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý odôvodnila zmenou pomerov, pretože zhotoviteľ 19. septembra 2024 doručil protistrane (sťažovateľke) odstúpenie od zmluvy zo 16. septembra 2024, ktoré sa vzťahovalo na zmluvu v jej plnom rozsahu a vo vzťahu k všetkým častiam diela. Sťažovateľka s ním nesúhlasila, pretože popierala dôvody odstúpenia uvedené žalobcom a zastávala názor, že toto následné odstúpenie od zmluvy je neplatné a nevyvoláva žiadne právne účinky. Následkom tejto situácie však pominuli všetky dôvody, ktoré viedli k nariadeniu neodkladného opatrenia. Žalobca odstúpením od zmluvy nespochybniteľne prezentuje nezáujem ďalej pokračovať vo vykonávaní diela, čím bola jeho právna neistota týkajúca sa trvania zmluvného vzťahu odstránená. Ak žalobca nemá záujem ďalej vykonávať dielo a súčasne dielo neodstránil ani na výzvu sťažovateľky, je nespravodlivé a nelogické, aby nemohla dielo odstrániť sama, keď jeho montáž zasahuje do nerušeného výkonu jej vlastníckeho práva. Neodkladné opatrenie bolo vydané pre pretrvávajúcu neistotu žalobcu o platnosti zmluvy o dielo, ktorá však bezpochyby zanikla po realizovanom odstúpení z jeho strany. Vzhľadom na tieto skutočnosti podmienky existencie neodkladného opatrenia už nie sú naplnené a jeho ďalšie trvanie je absolútne neopodstatnené. Za ďalšiu podstatnú zmenu pomerov označila sťažovateľka novozistené závažné nedostatky časti diela, na ktoré sťažovateľka žalobcu opakovane písomne upozornila, a aj vznik ďalšej škody, ktorá je priamym dôsledkom toho, že žalovaná nemá možnosť vykonať potrebné opravy ani stabilizačné opatrenia, ktoré by zabránili ďalšiemu zhoršovaniu stavu prevádzok. Riziká a škody, ktorým čelí žalovaná v dôsledku nemožnosti vykonávať opravy alebo odstrániť technické nedostatky diela, sú okamžité, preukázateľné a majú závažný dopad na jej majetkové a právne záujmy. Potenciálne budúce náklady spojené s demontážou diela nemôžu prevážiť nad bezprostrednými škodami, ktorým žalovaná aktuálne čelí, a preto tento argument neobstojí ako opodstatnenie pre ďalšie trvanie neodkladného opatrenia. Poukázala na závery znaleckého skúmania, že chyby a nedostatky na nainštalovanom diele sú v rozpore s predpismi a technickými normami a ohrozujú bezpečnosť zariadení a osôb prichádzajúcich do styku s ním. Znalecké posudky jednoznačne dokazujú,

že zariadenie možno odstrániť s využitím štandardných odborných postupov, pričom hlavné komponenty sú plnohodnotne použiteľné aj po demontáži.

5. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľky na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol s odôvodnením, že obe protistrany považujú za neplatné odstúpenie toho druhého účastníka zmluvného vzťahu, s otázkou neplatnosti odstúpenia sa však musí vysporiadať súd konajúci vo veci samej. V rámci konania o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia okresný súd nemá priestor na zodpovedanie otázky platnosti, resp. neplatnosti tohto právneho úkonu žalobcu, preto vyslovil nesúhlas s tvrdením sťažovateľky, že odstúpenie od zmluvy žalobcom možno považovať za podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodnila zrušenie neodkladného opatrenia. Na podporu okresný súd zopakoval argumentáciu krajského súdu o potrebe predísť vzniku škôd a dodatočných nákladov na strane žalobcu, ktorá pretrvala. Okresný súd nespochybnil, že existuje možnosť vzniku škôd na prevádzkach sťažovateľky vplyvom pôsobenia diela, avšak ide o také skutočnosti, ktoré si vyžadujú rozsiahlejšie dokazovanie. Sťažovateľkou predložené znalecké posudky, o ktoré opiera svoju argumentáciu, okresný súd nepovažoval za dostatočné pre prijatie záveru o vzniku škody na prevádzkach výlučne v dôsledku pôsobenia diela. V konaní o rozhodovaní o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia na potrebné dokazovanie nemá súd priestor. Rovnako súd bez dôkladnejšieho dokazovania nemôže vysloviť ani záver o závažných a pretrvávajúcich nedostatkoch realizovaného čiastkového plnenia diela. Spornou ostáva medzi stranami možnosť demontáže už zrealizovanej časti diela bez jeho znehodnotenia. V prípade zrušenia neodkladného opatrenia by žalovaná pristúpila k demontáži diela, a to sama alebo prostredníctvom inej odborne spôsobilej osoby. Podľa názoru súdu však ani v tomto prípade nie je vylúčené poškodenie diela, resp. jeho časti, čím by mohla vzniknúť ďalšia škoda. Navyše demontážou predmetného diela sa podstatným spôsobom sťaží možnosť dokázať, v akom rozsahu bolo dielo vykonané, či čiastočne vykonané dielo malo alebo nemalo vady, či čiastočným vykonaním diela zo strany žalobcu bola alebo nebola žalovanej spôsobená škoda zo strany žalobcu. Tieto skutočnosti sú však dôležité pri prípadnom vzájomnom vysporiadaní zmluvných strán v prípade, ak by sa ustálilo, že niektoré z odstúpení od predmetnej zmluvy o dielo je platné a vyvolalo s tým spojené zákonné následky. Ak by sa v priebehu prípadných súdnych konaní preukázalo, že ani jedno z dosiaľ zrealizovaných odstúpení nebolo platné, malo by to za následok, že zmluvný právny vzťah medzi sporovými stranami naďalej trvá, a v takom prípade by bola žalovanej uložená povinnosť zdržať sa akéhokoľvek zásahu do diela povinnosťou adekvátnou z pohľadu prípadného ďalšieho realizovania diela. Okresný súd preto konštatoval, že dovtedy, kým nebude zodpovedaná otázka platnosti, resp. neplatnosti odstúpení od zmluvy o dielo a vykonané obsiahlejšie dokazovania skutočností tvrdných sťažovateľkou (negatívne pôsobenie diela na prevádzky, možnosť demontáže diela), nemožno zrušiť neodkladné opatrenie.

II.

Sťažnostná argumentácia

6. Zo sťažnostnej argumentácie sťažovateľky vyplýva, že napadnutému uzneseniu vyčíta ústavne neakceptovateľný výklad, ktorý je arbitrárny a v rozpore s § 334 CSP, pretože okresný súd uviedol, že opatrenie má slúžiť na uchovanie dôkazov, aby bolo možné preukázať rozsah diela a jeho vady. Takýto účel však nie je zákonom predpokladaný dôvod na neodkladné opatrenie a nebol ani predmetom návrhu žalobcu – zhotoviteľa. Súd prekročil svoju právomoc, keď nahradil pôvodný

účel (ochranu tvrdeného plnenia) novým účelom (zachovanie dôkazov). Takýmto postupom vytvoril novú, v zákone neexistujúcu kategóriu dôvodu na obmedzenie práv, čo je v priamom rozpore so zásadou legality a predvídateľnosti rozhodnutí. Sťažovateľka tak čelí zásahu do svojich práv, ktorý nemá právny titul a proti ktorému nemala možnosť brániť sa.

7. Rozhodnutie považuje aj za nedostatočne odôvodnené, pretože okresný súd sa nevysporiadal s jej podstatnými argumentmi a predloženými znaleckými posudkami, ktoré preukazovali, že dielo je možné demontovať bez vzniku nenahraditeľnej ujmy. Namiesto toho súd iba stručne a bez vysvetlenia odkázal na hypotetickú potrebu uchovať dôkazný stav. Zároveň sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za vnútorne protirečivé, pretože súčasne tvrdí, že účelom opatrenia je uchovanie dôkazov, no zároveň ponecháva v platnosti zákaz akéhokoľvek zásahu do diela, ktorý bol pôvodne nariadený na ochranu tvrdeného nároku na plnenie. Tým nepriamo priznáva, že pôvodný dôvod odpadol, no opatrenie ponecháva na inom základe. Zároveň bez vlastnej právnej úvahy pritom len mechanicky prevzal argumentáciu krajského súdu, ktorá bola vydaná za úplne odlišného skutkového stavu.

8. Napadnuté uznesenie spôsobuje aj neprimeraný zásah do vlastníckeho práva, pretože dielo umiestnené na jej pozemkoch je vadné a spôsobuje škody, no sťažovateľka s ním nesmie nakladať. Obmedzenie vlastníckeho práva nie je viazané na existenciu zmluvného vzťahu ani na reálne uplatňovaný nárok, ale iba na hypotetickú potrebu zachovať „dôkazný stav“. Opatrenie nemá časové ohraničenie, nepredpokladá náhradu škody a nemá oporu v žiadnom legitímnom ciele. Takýto zásah podľa názoru sťažovateľky nespĺňa podmienku proporcionality podľa čl. 13 ods. 4 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

9. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces sťažovateľky, ako aj odopretie ochrany jej vlastníctva, ktoré vidí v nesprávnom právnom posúdení splnenia podmienok na zrušenie neodkladného opatrenia.

10. Ústavný súd na úvod pripomína, že jeho úlohou nie je zastupovať či nahrádzať činnosť všeobecných súdov, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

11. Z hľadiska sťažovateľkou uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie a zrušenie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd pristupuje k preskúmvaniu ústavných sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením, veľmi zdržanlivo, meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností, ak by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

12. Aj v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia však musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia preto musí mať predovšetkým zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

13. V tomto limitovanom rozsahu preskúmal ústavný súd obsah napadnutého uznesenia okresného súdu s prihliadnutím na sťažostnú argumentáciu a nezistil procesný exces, ktorý by odôvodňoval ingerenciu ústavného súdu a prípadné zrušenie napadnutého uznesenia. V prejednávanej veci nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľky alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem. Okresný súd sa zrozumiteľne a dostatočne, teda ústavne akceptovateľným spôsobom, vysporiadal s kľúčovými námietkami sťažovateľky, najmä vysvetlil, že na právnej neistote týkajúcej sa skončenia zmluvného vzťahu sa (až do meritórneho určovacieho rozhodnutia) nič nezmenilo odstúpením druhej zmluvnej strany, ktoré sťažovateľka popiera rovnako, ako zhotoviteľ neakceptoval jej odstúpenie, a posúdenie platnosti oboch právnych úkonov si vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie, ktoré je možné uskutočniť len v rámci konania vo veci. Rovnako dôkladne vysvetlil, že ponechanie *statu quo*, teda pretrvanie povinnosti uloženej neodkladným opatrením sťažovateľke neodstraňovať dosiaľ vykonanú časť diela, je dôležité pre ďalšie konanie vo veci samej v každej alternatíve meritórneho rozhodnutia jednak pre potreby dokazovania, ale aj pre prípad trvania zmluvného vzťahu a pokračovania v diele.

14. K namietanej zmene účelu neodkladného opatrenia, ústavný súd konštatuje, že vo všeobecnosti sa možno stotožniť so sťažovateľkinou argumentáciou, že nie je prípustné, aby po odpadnutí dôvodu vydania neodkladného opatrenia pre zmenu pomerov došlo k transformácii jeho účelu na zachovanie dôkazného stavu pre meritórne konanie, pretože v takom prípade, by každé neodkladné opatrenie mohlo byť udržiavané v platnosti do skončenia konania vo veci samej aj po zmene pomerov a odpadnutí pôvodného účelu jeho nariadenia. Zrušenie neodkladného opatrenia by sa teda stalo nedosiahnuteľným inštitútom, ktorý by bol zbavený zákonom zamýšľaného účinku. V danej veci však bola dôvodom jeho nariadenia právna neistota súvisiaca s platnosťou odstúpenia od zmluvy, ktorá by po vyslovení neplatnosti odstúpenia viedla k pokračovaniu v diele, ako aj hroziaca škoda pri odstraňovaní už vykonanej časti diela sťažovateľkou. Ako z odôvodnenia vyplýva, okresný súd oba tieto dôvody považoval za pretrvávajúce, keď konštatoval, že ani žalobcovo odstúpenie nebolo akceptované sťažovateľkou, teda k odstráneniu stavu právnej neistoty nedošlo. Zároveň okresný súd poukázal na možnosť vyslovenia neplatnosti odstúpení oboch sporových strán, pretrvanie zmluvného vzťahu a potrebu pokračovania v diele, čo bolo aj primárnym dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia. V tomto aspekte teda k zmene pomerov nedošlo odstúpením zhotoviteľa, ako tvrdila vo svojom návrhu sťažovateľka, a preto nemožno prisvedčiť, že napadnuté uznesenie nemá svoj podklad v skoršom nariadení opatrenia alebo že by bolo odopreté právo sťažovateľke sa proti uvedenému brániť. Úvaha okresného súdu je odôvodnená v akceptovateľnom rozsahu pre predbežné rozhodnutie a smeruje k legitímnemu cieľu, a to bez ohľadu na fakt, že napadnuté uznesenie počítá aj s inými alternatívami meritórneho rozhodnutia a pre tie prípady považuje za vhodné trvanie opatrenia na účely dokazovania.

15. Sťažovateľka nesúhlasí ani s vyhodnotením dôkazov, ktoré predložila v konaní o svojom návrhu, zo strany okresného súdu a považuje ho za arbitrárne a nedostatočné. Ústavný súd však nie je povolaný prehodnocovať skutkový stav či hodnotenie dôkazov poskytnuté všeobecným súdom. Uvedené osobitne platí v konaní o neodkladnom opatrení, kde súd pracuje s odlišnou mierou dôkazu. Okresný súd konštatoval, že na posúdenie možnosti odstránenia diela bez jeho znehodnotenia, ako aj na posúdenie prípadných škôd spôsobených dielom nie je v tomto predbežnom konaní dostatočný procesný priestor a bude predmetom konania vo veci samej. Toto hodnotenie ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a označenými právami sťažovateľky nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu